

Kutatás a hagyományos és az elektromos dohányzásról

Kutatási eredmények / összefoglaló
2012. február

A kutatás célja és háttere

- A 2012. január elsejétől életbe lépett dohányzási tilalom törvény minden zárt légtérű helyen tiltja a dohányzást. Ez egyfelől a dohányzás csökkenését eredményezi (melyet a dohányárak árának folyamatos növekedése is segít), másfelől a dinamikus ütemben növekvő elektromos cigaretta térhódításának is kedvez. *„a hazai piac jelenleg nagyjából 25 ezer fogyasztóból áll, ám a felhasználók köre dinamikusan bővül: az említett szám 4-5-szöröse az egy évvel korábbinak”* Forrás:Népszabadság Online
- Kutatásunk célja, hogy megismerjük a hazai 25-59 éves, legalább középfokú végzettséggel bíró lakosság dohányzási szokásait – rendszeressége, helye – és a törvényi szabályozás hatását fogyasztásukra. Emellett az elektromos cigaretta ismertségét, a célcsoport használati szokásait és a termék általános megítélését is megvizsgáltuk.
- **A kutatás háttere:** online önkitöltős kérdőív, a NetPanel.hu kutatási panel tagjaiból toborozva
- **A minta:**
 - Célcsoport: 500 fő - 25-59 éves legalább középfokú végzettségűek, hazai lakosságra reprezentatív minta
 - Az adatfelvétel ideje: 2012.02.06-12.

Piaci körkép

Háttér

Megjelenése

Az elektromos cigarettát 2005-ben fejlesztették ki Kínában és Ruyan néven dobták piacra. 2006 áprilisában jelent meg Európában. Magyarországon az utóbbi években tett szert nagy népszerűsége.

Fogadtatása

Rendkívül megosztó, mert a hatása az egészségre egyelőre nem bizonyított, hiányolt a komolyabb toxikológiai és klinikai vizsgálat. Többek között az Egészségügyi Világszervezet 2008-ban kijelentette, hogy nem támogatja az elektronikus cigaretta, mint dohányzás leszokást támogató eszköz legális forgalmazását.

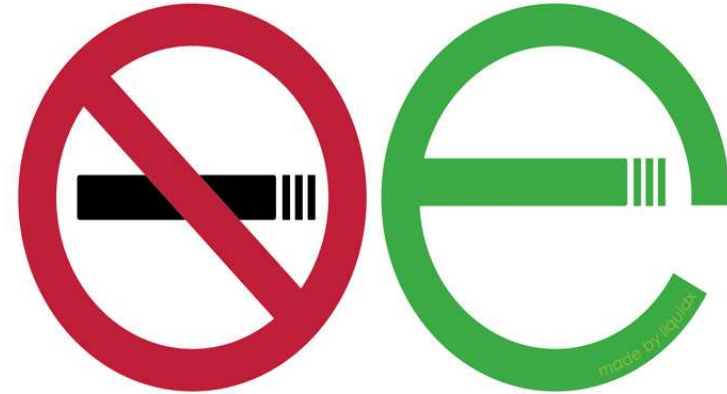
Néhány kedvezőtlen tényező, mely erősíti a félelmeket:

- az ízesített verziók kemikália összetétele nem minden esetben ismert
- a dohány ízesítésű folyadékok tartalmazhatnak olyan káros anyagokat, mint: megastigmatrienone, beta-damascenone, G2-Acetylpyrazine stb.
- számos olyan termékben volt kimutatható a nikotin, amelyről a forgalmazók azt állították, hogy nikotinmentes
- a fiatalok számára vonzó az ízesített verzió (pl. csokoládé), amely elősegítheti a kipróbálást és ezzel kialakul náluk a nikotin függőség

Háttér

Szerepe

1. Alternatívát jelent a tiltott helyeken a dohányzásra
2. Nem károsítja a környezet egészségét, szemben a hagyományossal
3. Kevesebb káros anyag kerül a szervezetbe, pl. szén-monoxid, hidrogén-ciamid stb.
4. A dohányzás leszokás támogatásának hatásos eleme is lehet

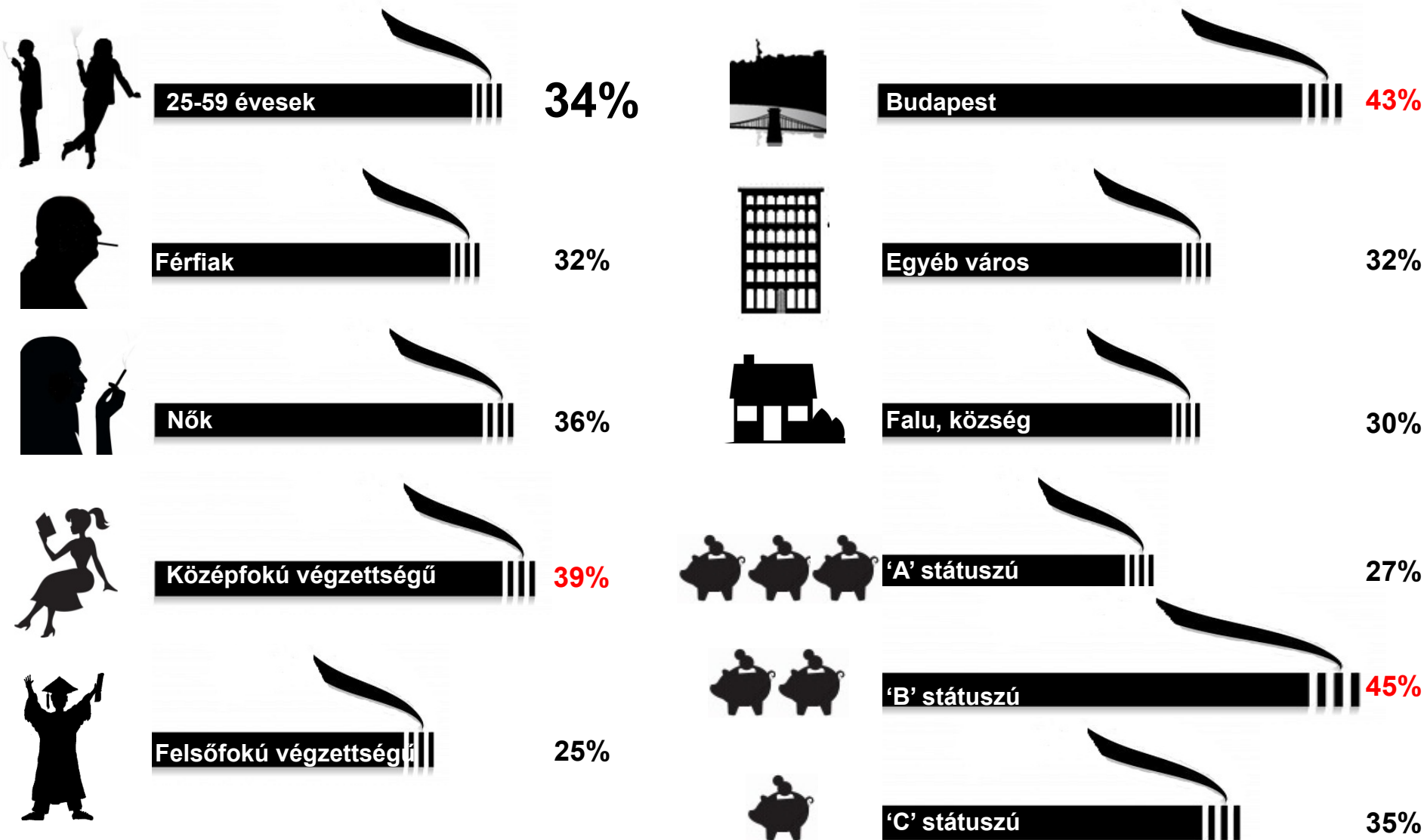

Magyarországi környezet

- 2011-ben 1 év leforgása alatt megnégyszereződött az elektromos cigaretta forgalom, becslések szerint kb. 25.000 használó
- A dohányzási tilalom törvény elősegíti a nikotin bevittelt cigarettafüst nélkül biztosító termékek terjedését pl. elektromos cigaretta, ráógumi, tablettá.
- 2012-ben kétszer is emelik a dohánytermékek jövedéki adóját, mely a fogyasztói árak emelkedéséhez is vezet, az előző évhez képest kb. 100 forinttal is drágulhat a cigaretta (mely ára már 2011-ben is jelentősen emelkedett).
- Anyagilag kedvezőbb az elektromos cigaretta használata. Míg egy átlagos, 550 forintos, hagyományos cigaretta ára, napi 1 doboz fogyasztása estén fél évre kb. 100 ezer forint, addig az elektromos cigaretta patron márkától függően kb. 40-80 ezer forint közötti összeg. (további költség az elektromos cigaretta egyszeri beruházása)

Dohányzási szokások

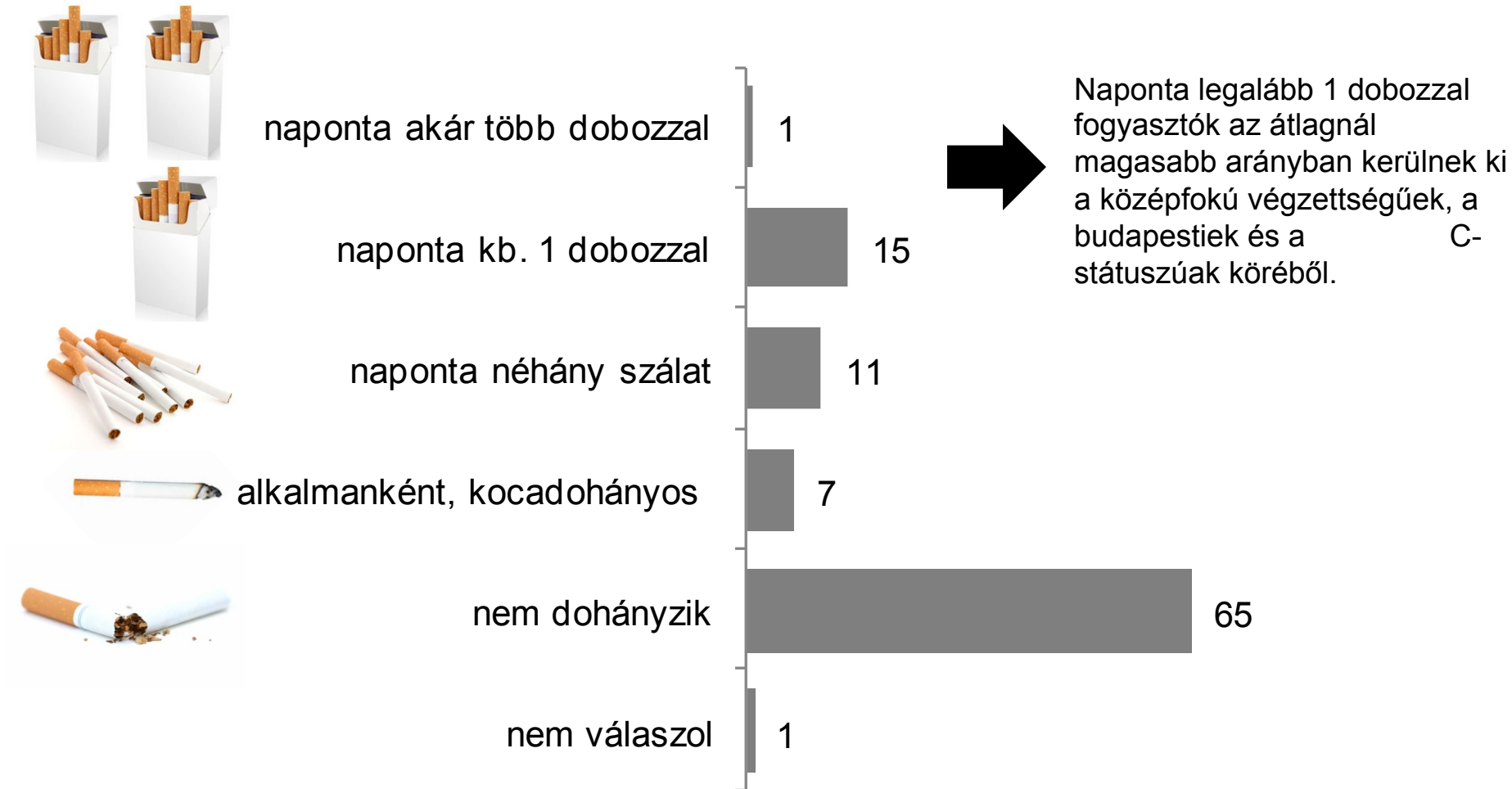
Dohányzók aránya (akár alkalmanként)

Bázis: 25-59 éves legalább középfokú végzettségű lakosság (N=500)

Kérdés: Szokott-e Ön dohányozni?

Dohányzás gyakorisága

A KSH 2009-es Egészségfelmérés (ELEF) kutatása alapján, a 15 évnél idősebb hazai lakosság 31,4%-a dohányzik rendszeresen.

Bázis: 25-59 éves legalább középfokú végzettségű lakosság (N=500)

Kérdés: Szokott-e Ön dohányozni?

Dohányzás helye

Otthonában
nyílt térben
71%
zárt térben
31%

Utcán,
közterületen
55%

Munkahelyén
nyílt térben
47%
zárt térben
3%

Kávézóban,
étteremben
9%

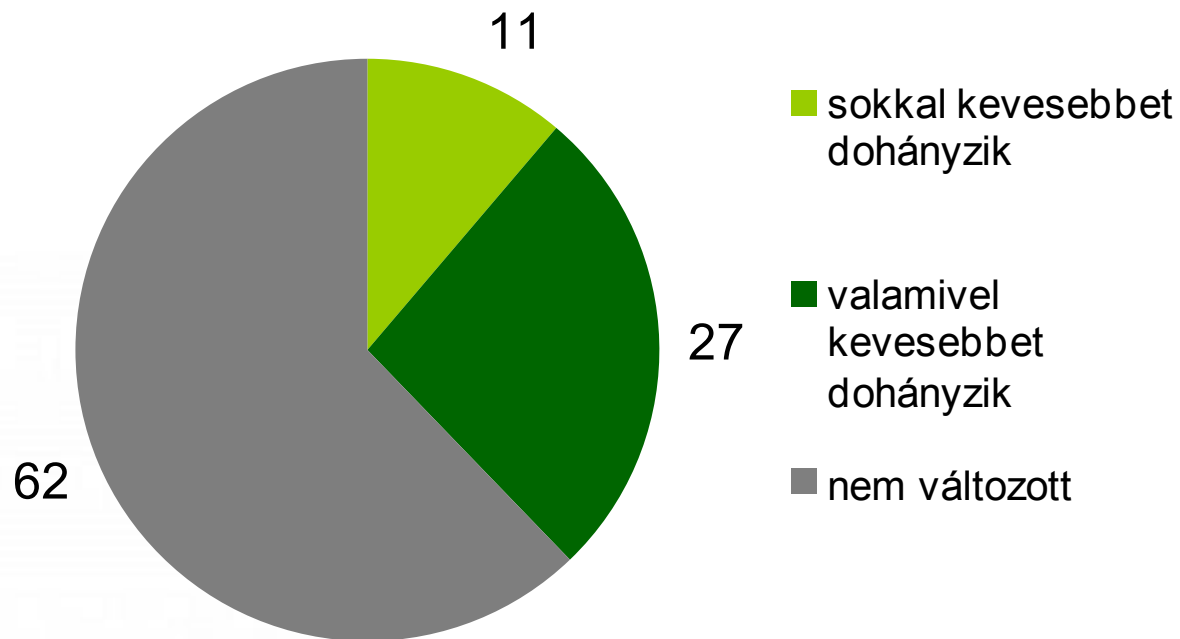
Autóban
22%

Bázis: dohányosok (N=168)

Kérdés: Hol szokott Ön hagyományos cigarettát szívni?

Dohányzás mértékének változása a törvényi szabályozás hatására

Kik dohányoznak inkább kevesebbet ?
(a dohányzói teljes minta demográfiájával összehasonlítva)

Férfiak, budapestiek, 'A' és 'B' státuszúak

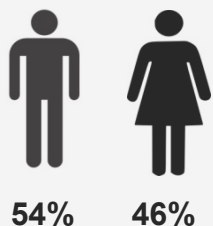
Bázis: dohányosok (N=168), akik kevesebbet dohányoznak (N=64)

Kérdés: Kevesebbet dohányzik-e Ön amióta a vendéglátó helyeken és középületekben tilos a dohányzás?

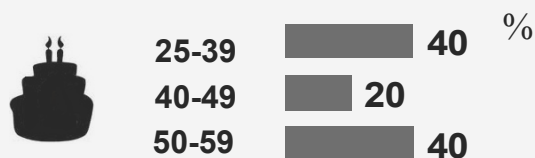
Demográfia

25-59 évesek

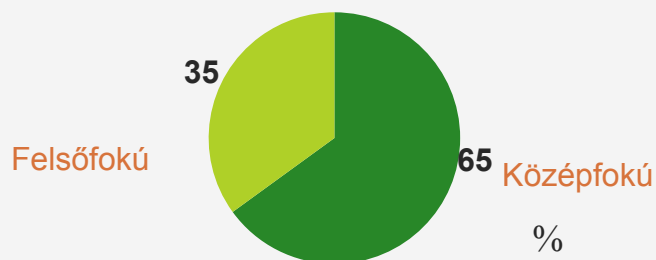
Nem

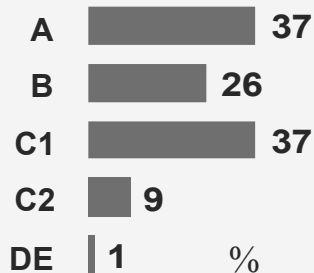
Kor

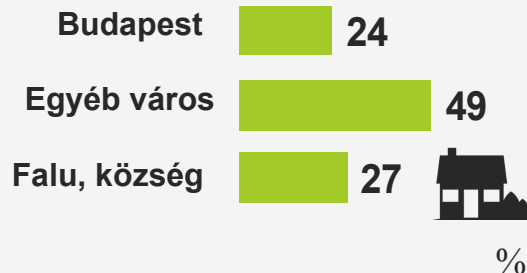
Végzettség

ESOMAR státusz

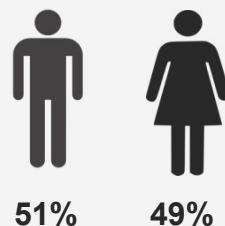

Településtípus

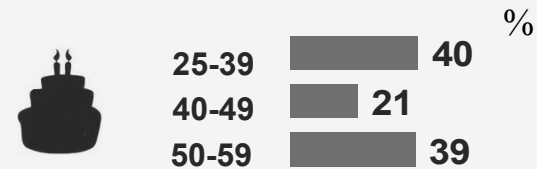

25-59 éves dohányosok

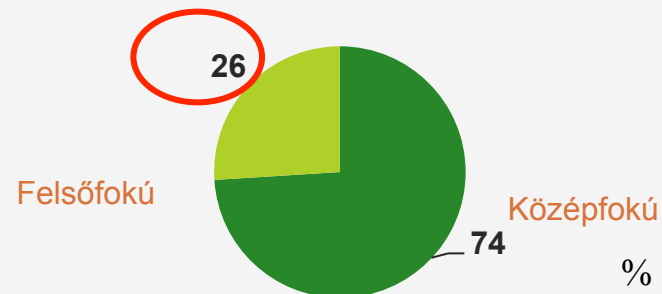
Nem

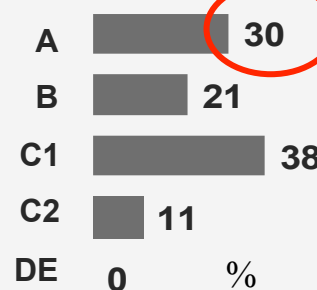
Kor

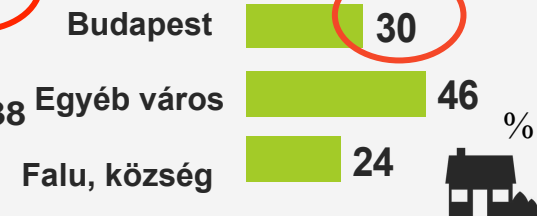
Végzettség

ESOMAR státusz

Településtípus

E-cigaretta ismertség, használat, megítélése

Elektromos cigaretta ismertség

Bázis: 25-59 éves legalább középfokú végzettségű lakosság (N=500), dohányosok (N=168)

Kérdés: *Hallott Ön az elektromos cigarettáról?*

Elektromos cigaretta használat

a dohányosok **19%-a**

a 25-59 évesek **8%-a**

Bázis: 25-59 éves legalább középfokú végzettségű lakosság (N=500), dohányosok (N=168)

Kérdés: *Használ-e Ön vagy a környezetében valaki elektromos cigarettát? /saját maga használ*

E-cigaretta használói becslés

25-59 éves lakosság
5.069.004 fő

25-59 éves legalább középfokú végzettségűek
3.097.372 fő

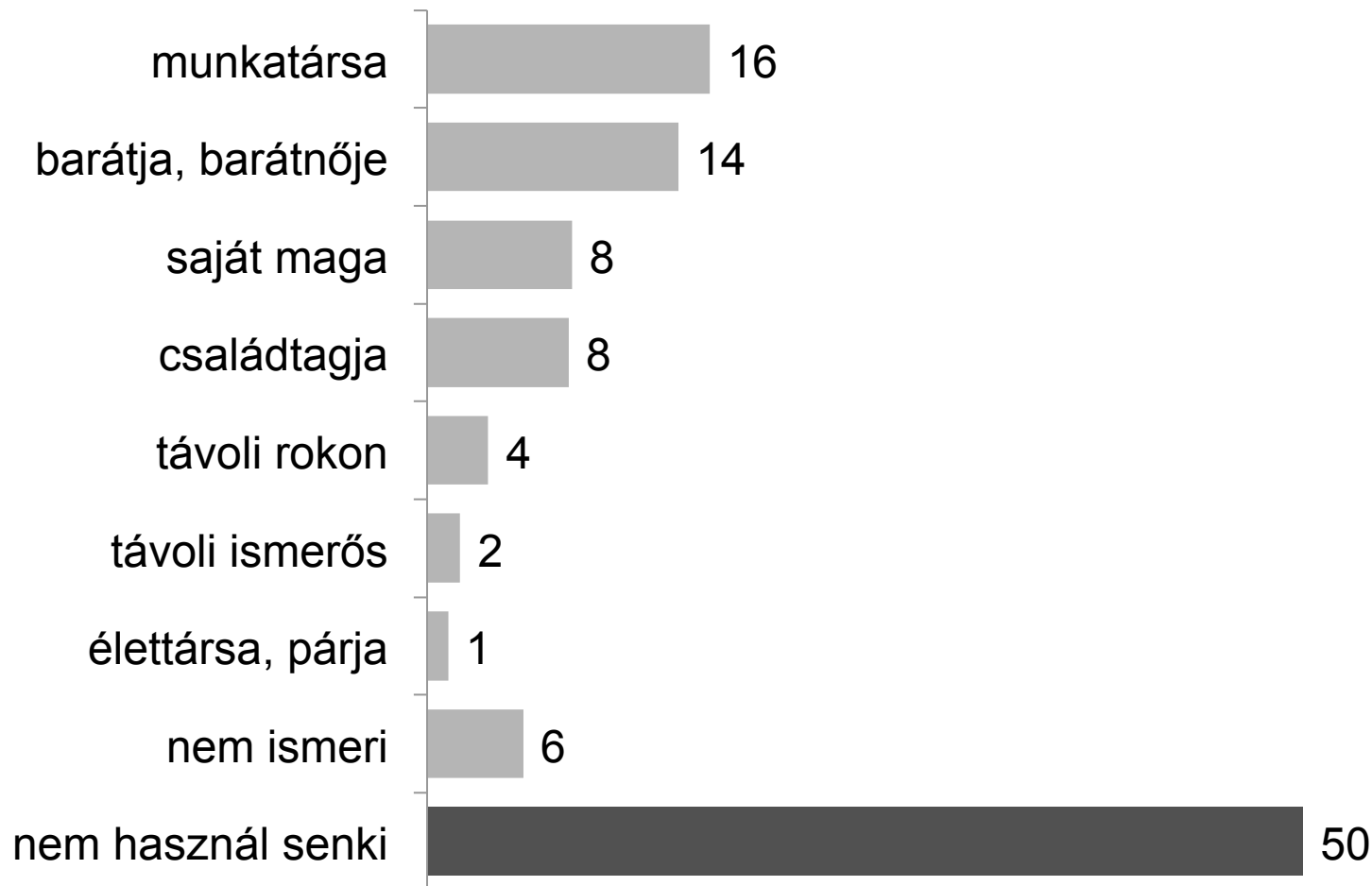
25-59 éves legalább középfokú végzettségű
Hagyományos dohányt fogyasztók
kb. 1.053.106 fő

25-59 éves legalább középfokú végzettségű
Elektromos cigarettát használók (van tapasztalata)

kb. 200.000 fő
(2012. februári állapot)

Elektromos cigaretta használat

Bázis: 25-59 éves legalább középfokú végzettségű lakosság (N=500)

Kérdés: Használ-e Ön vagy a környezetében valaki elektromos cigarettát?

E-cigaretta jövőbeni kipróbálás

Tervezi és utánanézett

23%

Talán majd egyszer

38%

Nem tervezi

39%

A célcsoport **61%**-a nyitott a jövőbeni kipróbálásra.

Bázis: akik dohányoznak és még nem használnak elektromos cigarettát (N=136)

Kérdés: Tervezi Ön, hogy a jövőben kipróbálja az elektromos cigarettát?

Miért nem tervezi a kipróbálást?

Bázis: akik nem tervezik az elektromos cigaretta kipróbálást
(N=54, alacsony elemszám, a fenti adatok csak tájékoztató jellegűek)

Kérdés: *Miért nem tervezi Ön?*

E-cigaretta használat helye

Otthonában
nyílt térben
30%
zárt térben
58%

Utcán,
közterületen
39%

Munkahelyén
nyílt térben
14%
zárt térben
30%

Kávézóban,
étteremben
30%

Autóban
22%

Bázis: e-cigit használók (N=36! alacsony elemszám!)

Kérdés: Hol szokott Ön e-cigaretta-t szívni?

E-cigaretta vs. hagyományos használat helye

Otthonában zárt térben

Hagyományos

31%

E-cigi

58%

Kávézóban, étteremben

Hagyományos

9%*

E-cigi

30%

Munkahelyén zárt térben

Hagyományos

3%

E-cigi

30%

★ Április 1-től további csökkenés/teljes megszűnése a pénzbírságok miatt

Bázis: hagyományos cigaretta fogyasztók (N= e-cigit használók (N=36!)

Kérdés: Hol szokott Ön hagyományos cigarettázni/e-cigarette-t szívni?

Egyetértés az attitűd állításokkal

Értékelés 1-5-ös skálán

		E-cigit ismerők bázisán	Használók bázisán
az e-cigi egy mű dolog		3,81	↓ 3,20
ha már valaki dohányzik, akkor felelősségteljes magatartás, hogy e-cigire vált		3,61	↑ 3,87
az e-cigi segíthet a hagyományos dohányzásról leszokásban		3,16	↑ 3,54
az e-cigi egy divat, trendi dolog használni		2,92	↓ 2,23
az e-cigi a jövő a dohányosoknak		2,86	↑ 3,26
az e-cigi is nagyon káros a szervezetre		2,51	↓ 1,99

Bázis: akik hallottak már az e-cigről (N=468), e-cigit használók (N=36!)

Kérdés: Mennyire ért Ön egyet az alábbi állításokkal?

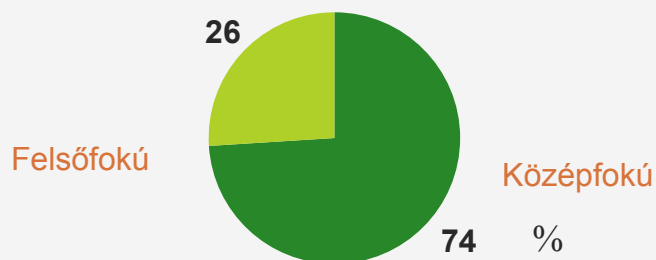
Kérem, értékeljen 1-5-ös skálán, ahol az 1-es jelentése, hogy egyáltalán nem ért vele egyet, az 5-ösé, hogy teljes mértékben egyetért vele. A közbülső értékekkel pedig árnyalhatja a véleményét.

Demográfia

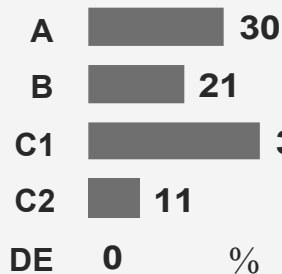
25-59 éves dohányosok

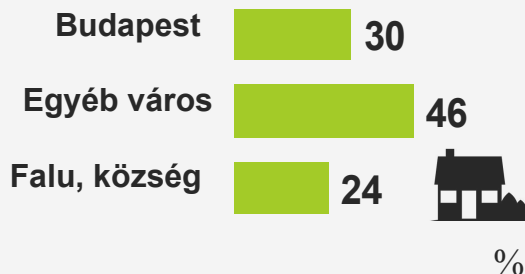
Végzettség

ESOMAR státusz

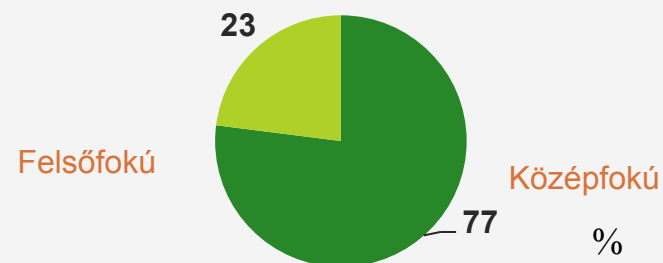
Településtípus

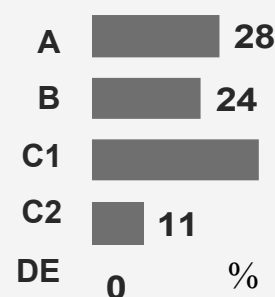
25-59 éves e-cigi használók

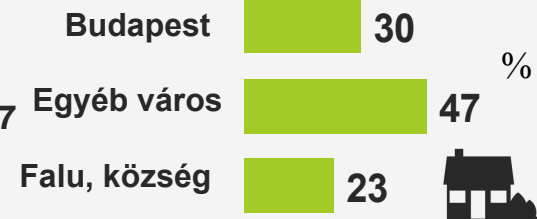
Végzettség

ESOMAR státusz

Településtípus

Összefoglaló

Hagyományos dohányzás

Ennél magasabb arányban:
**'B' státuszúak (45%), budapestiek (43%),
 középfokú végz. (39%)**

Naponta legalább **egy dobozzal**
16%-uk fogyaszt

25-59 évesek
34%-a
 dohányzik

38%-uk
 kevesebbet
 dohányzik a
 szabályozás
 hatására

Ennél alacsonyabb arányban:
felsőfokú végzettségűek (25%), 'A' státuszúak (27%)

A dohányosok
49%-a zárt térben
 dohányzik (otthon,
 munkahely, autó, étterem)

Elektromos cigaretta

25-59 évesek
95%-a
ismeri, a
dohányosok
99%-a

A 25-59 évesek **8%-a** próbálta
már, míg a dohányosok **19%-a**

Magas arányban használják zárt
térben: **otthonában térben 58%**
kávéházban: 30%

Az e-cigit még nem
használó dohányosok
61%-a
nyitott a jövőbeni
kipróbálásra

A teljes célcsoport **50%-a**
találkozott már környezetében
e-cigi használóval (akár saját
maga)

**E-cigi=felelősségteljes dohányzás ,
ami nem tekinthető nagyon
károsnak a szervezetre– a többség
szerint**

Köszönjük a figyelmet!